



## Alkoholialan tiekartta vuodelle 2035

Suomessa alkoholiasioita on lähtökohtaisesti arvioitu haittojen kautta ja jätetty huomioimatta juomien merkitys työllisyydessä, ravintolakulttuurin kehittäjänä, matkailussa, viennissä, alkutuotannossa, innovaatioiden kehittäjänä tai ruokakulttuurin vahvistajana.

Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto edellyttää hallitukselta toimenpiteitä nykyistä vahvemman elinkeinopoliittisen pohjan luomiseksi koko juoma-alalle. Alan kasvun ja kehittämisen tukemiseksi on tehtävä valtioneuvoston alainen laaja-alainen selvitys, jossa otetaan huomioon alkoholialan merkitys eri alojen osalta terveystieteellistä unohtamatta ja jonka perusteella selvitetään verotuksen ja lainsäädännön muutostarpeita.

Keskustelu pelkäänsä siitä, missä ja minkä vahvuista alkoholia myydään tai missä ministeriössä alkoholiasioita hallinnoidaan, on liian kapea-alaista. Puhe tulee laajentaa toimintaympäristön pitkäjänteiseen kehittämiseen, missä huomioidaan suomalaisen teollisuuden merkitys.

Alkoholiasioita ei voida myöskään katsoa enää vain kansalliselta suunnalta vaan globaalit markkinat vaikuttavat kokonaisuuteen. Suomalainen juomateollisuus on ollut jo vuosia epätasa-arvoisessa asemassa ulkomaisiin tuotteisiin ja yrityksiin nähden, esimerkiksi alkoholijuomien mainonnassa sekä juomien etäkaupassa ja kotiinkuljetuksessa, mutta myös verotuksessa. Kotimaassa valmistettua olutta verotetaan enemmän kuin ulkomailla valmistettua viiniä. Kuka tahansa kuluttaja voi tilata alkoholijuomia ulkomailta ja ne tuodaan kotiovelle. Myös mainonnan suhteen taistelemme koko ajan kireämmästä lainsäädännöstä Suomessa kuin kansainväliset kilpailijamme. Valviralla ei ole mahdollisuutta tutkia kaikkien toimijoiden toimintaa mm. sosiaalisessa mediassa, vaan he keskittyvät vain Suomessa toimiviin valmistajiin.

Suomi on tunnetusti hyvä verottaja – kärkikastia Euroopan Unionissa kaikissa alkoholiluokissa, erityisesti oluessa. EU:n viinimaat suosivat oman maansa tuotantoa viinien nollaverolla ja me tuemme koko ajan eteläeurooppalaista viinintuottajaa oman panimoteollisuuden ja työllisyyden sijaan. Suomessa viinin verotus on alhaisempaa kuin oluessa. Viinejä on Suomessa verotettu vähemmän koko sen ajan, kun olemme olleet EU:n jäseniä. Samoin muun muassa juuri esitetyssä pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen esityksessä viineille määritellään huomattavasti alhaisemmat tavoitteet kierrätyksen suhteen kuin panimotuotteille.

Edellinen alkoholilain maltillinen muutos vuoden 2018 alussa toi myönteisiä vaikutuksia toimintaympäristöön, mutta myös tärkeitä uudistuksia jäi tekemättä. Alkoholilain muutos ei lisännyt alkoholinkulutusta, vaan päinvastoin alkoholinkulutus on laskenut viimeiset kymmenen vuotta, ja nuorten alkoholinkäyttö on myös vähentynyt. Trendit suosivat alkoholittomien juomien kulutusta. Nykyinen kehitys osoittaa, että alkoholilakia voidaan jälleen järkevöittää ja verotusta laskea kohti eurooppalaista tasoa.

Suomella on kaikki edellytykset siirtyä aikaan, jossa alkoholi on normaali osa ruokakulttuuria ja sosiaalista toimintaa.

Kun alkoholilakia muutetaan, pitää huomioida, miten se vaikuttaa alkoholiverotukseen ja miten samalla puututaan juoma-alaan liittyviin epäoikeudenmukaisuuksiin. Verotuksen ja lainsäädännön tuomat kilpailuhaitat on poistettava ja kaikkia toimijoita kohdeltava tasapuolisesti. Ruokakaupassa myytävien juomien rajoittaminen valmistustavan perusteella on vastoin yhdenvertaisuutta ja väärin kilpailua.

Tärkein kysymys alkoholilainsäädännön vapauttamisessa ja kehittämisessä onkin se, miten muutos olisi mahdollista tehdä markkinoiden toimintaa edistävällä tavalla ja miten kotimaiset toimijat siitä hyötyvät.

**Tavoitteet:**

- Alan kasvun ja kehittämisen tukemiseksi tehdään valtioneuvoston alainen laaja-alainen selvitys, jossa otetaan huomioon alkoholialan merkitys eri alojen osalta.
- Hallitukselta selkeitä ratkaisuja juoma-alan kehittämiseksi ja sääntelyn muuttamista niin, että se tukee juoma-alan kasvua ja kehitystä kotimarkkinoilla, ja ettei sen avulla suosita ulkomaalaisia tuotteita ja yrityksiä.
- Jos vähittäismyyntiä laajennetaan, se pitää tehdä ”tuoteneutraalisti”. Vähittäismyyntiluvan laajentaminen (enintään 8-tilavuusprosenttisiin) vain käymisteitse valmistettuihin juomiin on syrjivä ja vääristää kilpailua.